

HRVATSKI

EKSKLUZIVNO Povjesničarka Blanka Matković otkriva

Goldstein nam je poručio neka se sramimo, ali treba se sramiti on jer je lijen i bezočno laže

Istina o Jasenovcu! Tko je sve palio i zapalio Jasenovac nije baš tako jednostavno odgovoriti kako navodi Goldstein

F

MARIJANA DOKOZA

Samostalni istraživački projekt o manje poznatim događajima iz hrvatske povijesti pokrenula je u proljeće 2006. povjesničarka Blanka Matković, danas predsjednica udruge Hrvatska družba povjesničara, a u jesen 2007. u radu joj se pridružio Stipo Pilić. Od tada su zajednički istraživali u svim arhivima u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji, a od 2008. do 2011./2012. radili su na projektu Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu "Ratni zločini počinjeni nad hrvatskim građanima potkraj i neposredno nakon Drugog svjetskog rata (1944.-1946.)". Rezultati ovih istraživanja

objavljeni su u većem broju knjiga i znanstvenih članaka čiji se popis nalazi na web stranici Radovi. Radi boljeg povezivanja s drugim osobama zainteresiranim za slične teme, u proljeće 2008. Blanka Matković i Stipo Pilić osnovali su udruhu Hrvatska družba povjesničara Dr. Rudolf Horvat, nazvanu po znamenitom hrvatskom povjesničaru i autoru knjige "Hrvatska na mučilištu" Rudolfu Horvatu. Razgovarali smo s Blankom Matković o logoru Jasenovac, pokušajima da se zametne istina, napadima Slavka Goldsteina na njihov rad, o navodima srpskog tjeđnika da je Jasenovac bio jedini logor na tom području, nekim dokumentima Udbe, te o drugim zanimljivim povijesnim temama. Njene riječi potvrdili su i Peter Anthony Ercegovac – do-predsjednik udruge Hrvatske družbe povjesničara i Nikola Banić – član Upravnog odbora udruge. Razgovor s Blankom Matković objavit

ćemo u dva dijela, u ovom aktualnom, te u broju koji izlazi u listopadu.

FM: Objavili ste znanstveni rad 'Poslijeratni zarobljenički logor Jasenovac prema svjedočanstvima i novim arhivskim izvorima'. Može li se danas ustvrditi da je Jasenovac kao logor egzistirao i nakon 1945. godine?

Matković: Postojanje poslijeratnog logora dokumenti citirani u našem radu neosporno su potvrdili, no daljnja istraživanja su neophodna radi čitavog niza pitanja koja i dalje ostaju bez odgovora. Nakon objavljivanja našeg rada pronađeni su novi podaci o ovoj problematici čije detalje zasad ne možemo otkrivati s obzirom na to da je istraživanje još u tijeku te je u pripremi zasebna knjiga o poslijeratnom logoru Jasenovac za koju naša udruga nastoji prikupiti financijska sredstva.

Hrvatska javnost mora biti istinito obavještavana

No, da bi došlo do značajnijeg pomaka u službenoj historiografiji, onoj kojom smo

sustavno kljukani kroz dnevnu politiku i javni angažman samoproglšenih povjesničara, potrebna je prvenstveno dobra volja većeg broja institucija. U ovom trenutku takve volje ima otprilike koliko je bilo 1945.

Da ovo kratko argumentiram. 15. siječnja 2015. poslali smo dopis JUSP Jasenovac i Ministarstvu kulture kojim smo ih obavijestili o rezultatima našeg rada i dokumentima na koje se pozivamo. Riječ je o autentičnim arhivskim dokumentima jugoslavenskih vlasti (narodnih odbora, sudova itd.) koji se danas čuvaju u Hrvatskom državnom arhivu i Državnom arhivu u Sisku. Od JUSP Jasenovac zatražili smo da nadopune podatke na svojoj web-stranici novim podacima i to u svrhu istinitog obavještavanja hrvatske i strane javnosti. JUSP Jasenovac javna je ustanova koju financiraju svi porezni obveznici Republike Hrvatske te stoga smatramo da je jedna takva institucija dužna

javnosti prezentirati točne i provjerljive podatke. Među podacima o kojima govorimo su i oni o najmanje dvije osobe koje su u Jasenovcu likvidirane nakon svibnja 1945., a koje se nalaze na popisu žrtava ratnog logora Jasenovac.

Odgovor do dana današnjeg nismo dobili

Nitko nam nije odgovorio pa smo se potkraj svibnja 2015. obratili i Uredu predsjednice RH čija je savjetnica upravo ravnateljica JUSP Jasenovac Nataša Jovičić. Dopis smo ponovili 16. listopada 2015., no odgovora i dalje nije bilo. Stoga je novi dopis poslan 26. siječnja 2016. Ministarstvu kulture, ministru Zlatku Hasanbegoviću, a zatim i njegovoj tajnici Ani Lederer. Odgovor do dana današnjeg nismo dobili. Od ministarstva smo zatražili da nas barem informiraju pod kojim urudžbenim brojem je naš dopis, poslan preporučeno

► NASTAVAK NA STRANI 8.

HRVATSKI

Hrvatska
povjesničarka
Blanka
Marković

NASTAVAK SA STRANE 7.

poštom iz Zagreba, zaprimljen i evidentiran, no i to pitanje ostaje bez odgovora.

Unatoč napadima Slavka Goldsteina da smo mi krivotvorili rezultate rada, niti jedan arhiv čije smo dokumente koristili nije osporio autentičnost tih dokumenata

Takvo postupanje spomenutih institucija ne priliči niti jednoj demokratskoj zemlji jer nije ni korektno ni profesionalno ni odgovorno, pa bi se stoga o ovakvom samovoljnom ponašanju trebali očitovati svi ovdje prozvani. Ovu situaciju možemo usporediti sa skokom uvis. Svjetski rekord za žene je 209. Zamislimo situaciju da Blanka Vlašić sutra preskoči 210, a neki politički moćnik kaže: e, ne može jer ja sada ljestvicu dižem na 300 centimetara. To bi bilo apsurdno baš kao što je i ova situacija apsurdna jer dokazi su tu, nadležni ih ne žele ni pogledati, i da stvar bude apsurdnija, unatoč napadima Slavka Goldsteina da smo mi krivotvorili rezultate rada, niti jedan arhiv čije smo dokumente koristili nije osporio autentičnost tih dokumenata. Uostalom, Ministarstvo kulture nadležno je arhivima i stoga su mogli zatražiti očitovanje o mogućim spornim navodima u našem radu. Umjesto toga oni odgovaraju šutnjom, lijenošću i nesposobnošću. Po svemu sudeći, Runjaninova 2 je zadnja linija obrane jase-novačkog mita.

FM: Nedavno ste reagirali na navod iz jednog srpskog tjednika u Hrvatskoj da je ratni logor Jasenovac bio jedini logor na tom području. Rekli ste "to je najobičnija laž koju demantira čitav niz dokumenata jugoslavenskih vlasti, uključujući sudske spise

i dokumente Udbe". O kakvim dokumentima i spisima se radi i što oni donose?

Matković: Riječ je o istupu Ivica Đikića, urednika srpskih Novosti, kojeg smo zbog ove laži kojom nas praktički proglašava falsifikatorima prijavili Hrvatskom novinarskom društvu iako odgovor naravno još uvijek nismo dobili. Od Đikića smo također tražili da u Novostima objavi naš poduži odgovor Slavku Goldsteinu zajedno s detaljnom analizom kojom su svi Goldsteinovi navodi koji se odnose na naš rad doslovno secirani i njegove izmišljotine razmontirane. Prema članku 5. Kodeksa časti hrvatskih novinara, novinar je obvezan iznositi točnu, potpunu i provjerenu informaciju. U članku 6. također je istaknuto da „u svim novinarskim priložima, pa tako i u komentarima i polemikama, novinar je dužan poštovati etiku javne riječi i kulturu dijaloga te uvažavati čast, ugled i dostojanstvo osoba ili skupina s kojima polemizira. Kada izvještava o temama o kojima postoje različita relevantna stajališta, a posebice kada se iznose optužujući navodi, novinar nastoji sva ta stajališta predstaviti javnosti.“ Osim toga u članku 12. navedeno je „ako je novinar objavio netočnu informaciju, dužan ju je u najkraćem mogućem roku ispraviti. Ispravak treba nastojati objaviti na istom ili jednakovrijednom mjestu medijskog prostora i na isti ili jednakovrijedan način na koji je bila objavljena informacija na koju se ispravak odnosi. Isto vrijedi i za sve druge postupke kojima su prekršena načela ovog Kodeksa.“

“Ivica Đikića, urednika srpskih Novosti, smo zbog o laži kojom nas praktički proglašava falsifikatorima prijavili Hrvatskom novinarskom društvu

Đikić se još uvijek nije ispričao za svoju laž

S obzirom na to da Đikić još uvijek nije odgovorio naš zahtjev i nije se ispričao za svoju laž, niti je u spomenutoj tiskovini objavio odgovor na Goldsteinove laži, teško je prekršio spomenuti Kodeks. Takvim ljudima trebalo bi suditi i ne dopustiti im daljnje trovanje medijskog prostora. Pozivaju se na medijske slobode, a provode najobičnije medijsko nasilje i javni prostor koriste za obračune s neistomišljenicima. To nije demokracija već najobičnija diktatura u kojoj nas treba marginalizirati, poniziti i onesposobiti za iznošenje istine kad nas se već ne može ubiti. Na temelju dokumenata koje smo dosad pronašli postojanje logora Jasenovac koji se u dokumentima iz sredine 1946. naziva „Zavod za prisilni rad Jasenovac“ ili „Kazneni zavod Jasenovac“ je, kao što sam već istaknula, neosporno.

U jednom dokumentu Udbe iz sredine studenog 1946., odnosno zapisniku sa saslušanja logoraša Ivana Križanovića koji je u kolovozu 1946. sa skupinom zatočnika pobjegao iz logora nakon čega je ponovno uhvaćen, „isljednik“ Udbe pita Križanovića da odgovori na pitanje „tko je organizirao bjegstvo iz logora Jasenovac i na koji način?“.

Stoga ovdje možemo nagađati o tome da je riječ o izrazu koji se bio ustalio i ostao u upotrebi u trenutku kada je njegov službeni naziv već bio Zavod za prisilni rad Jasenovac.

Što se događalo u Jasenovcu
Neosporno je i to da su

ondje postojale nekakve nastambe za zatočenike, o čemu također svjedoči Križanović koji u svom iskazu navodi sljedeće: „Prije samog bjegstva na 14 dana dogovorili smo se na tavanu naše nastambe da to učinimo tako da ćemo razoružati stražare i pobjeći u križare.“ Uoči davanja iskaza Križanović je upozoren na dužnost kazivanja istine i na „zakonske posljedice u slučaju pokušaja zatajavanja istine“. U trenutku kada je spomenuo nastambe, „isljednik“ ga ne zaustavlja i ne upozorava da mora govoriti istinu već ga pušta dovršiti iskaz. Postavlja se pitanje bi li Križanović stavio vlastiti život u opasnost samo zato da u iskazu osobi koja očito zna kako Jasenovac u tom trenutku slagao o boravku na tavanu nekakve nastambe. Postavlja se i pitanje zašto ga „isljednik“ nije upozorio da mora govoriti istinu ako je Križanović lagao o nastambi. Ovo je važno jer upravo u Helmanovom dnevniku, kojeg Slavko Goldstein proglašava falsifikatom, Matija Helman 4.6.1946. zapisuje popravljanje rešetki na prozorima osuđeničke nastambe. Goldstein nastoji dokazati da je riječ o falsifikatu jer riječ „osuđenik“ povezuje sa riječi „zatvor“ pa zaključuje da za postojanje zatvora unutar logora nije bilo potrebe s obzirom na to da su u Jasenovcu postojale policijska stanica i zatvor. Helman nigdje ne spominje da je riječ o zatvoru, ali koristi istu imenicu poput Ivana Križanovića – nastamba.

Tragovi logora

Postojanje bilo kakve nastambe i bilo kakvog logora ne odgovara zagovornicima Goldsteinove teze da ako nema građevine koje su u tom trenutku navodno već bile porušene, onda ne može biti ni logoraša jer nema uvjeta za život. Čudi takva logika uzevši u obzir logore u Zagrebu i drugdje koji su se nalazili na ledinama. Falsificiranje povijesti po pitanju tih famoznih nastambi ide veoma daleko o čemu se može pročitati i na web stranici JUSP Jasenovac. Prema tvrdnjama JUSP Jasenovac „u nekadašnjem logoru u cijelosti su bili sačuvani samo istočni i jugoistočni logorski zid, sačuvani su temelji ciglane i donji postroj lančare, dok su svi ostali logorski objekti bili zatečeni u različitim stanjima urušenosti uslijed miniranja ili spaljivanja.“ Na drugom mjestu na istoj web-stranici ističe se da se „u izvješću Konzervatorskog zavoda Narodne Republike Hrvatske (NRH) od 15. travnja 1956. navodi da još postoje tragovi baraka i građevina (temelji i dio zidova), a velikim dijelom je bila sačuvana ciglana, dijelovi logorske pruge i temelji logorskog zida. Predložene su mjere za zaštitu ostataka zgrada i uređenje masovnih grobnica.“ Postavlja se pitanje koliki je dio ciglane bio

sačuvan: „temelji“, kako tvrdi SP Jasenovac, ili „velikim dijelom“, kako je prije 60 godina ustanovio Konzervatorski zavod NRH. Ostaje pak nejasno zbog čega su, ako je izvješće Konzervatorskog zavoda bilo točno, „kada je prof. Bogdan Bogdanović dobio zadatak da projektira uređenje Spomen područja Jasenovac, od logorskih građevina bili sačuvani samo tragovi“, ako su pojedini dijelovi logora „velikim dijelom“ bili sačuvani nekoliko godina ranije. Tko je sve to u međuvremenu srušio i zašto? Svakom normalnom čovjeku nameće se pitanje: gdje su nestali ostaci građevina o kojima Konzervatorski zavod izvještava 1956. i to s napomenom o njihovoj zaštiti?

Goldstein nameće ideju o rušenju i demontiranju logora

Ovdje treba spomenuti i ideju koju Goldstein i ekipa sustavno nameću, a ta je da su rušenje i demontiranje logora započeti odmah po završetku Drugog svjetskog rata, a poslove su navodno obavljali njemački zarobljenici koji su ondje ostali do završetka svih radova krajem 1947. kada su navodno završili obnovu željezničkog mosta na Savi. Ovi navodi su također netočni o čemu svjedoče dokumenti jugoslavenskih vlasti. Postavlja se pitanje na temelju čega Goldstein izvodi takav zaključak ako je električna centrala stavljena u pogon početkom listopada 1945. o čemu svjedoči zabilješka urudžbenog zapisnika Mjesnog narodnog odbora Jasenovac od 1. 10. 1945. Što se obnove mosta tiče, ne može se pouzdano reći da je obnova mosta započela već 1945. s obzirom na to da nam projektna dokumentacija ukazuje da je tek krajem 1945. i početkom 1946. done-sena odluka o obnovi mostova, te je obnova onog na Savi kod Jasenovca završena tek 15. veljače 1948. Da vlasti nisu dopuštale rušenje i oštećenje logora govori naputak od 29. lipnja 1945. kojim to zahtijeva Tehnički odjel KNOO-a Novska. 26. veljače 1946. Mjesni narodni odbor Jasenovac u urudžbeni zapisnik upisuje dopis kojim se iznova zabranjuje iznošenje materijala iz logora. Dakle, ne stoje tvrdnje da je do raznošenja materijala i to od strane mještana došlo odmah po završetku Drugog svjetskog rata. Tek u svibnju 1946. vlasti su dozvolile da se materijal iz logorskih zgrada počne upotrebljavati, a sastanci u ljetu 1946. kojima je prisustvovao Anatolij Avramov, tadašnji „upravnik zatočenika u Jasenovcu“ kako ga nazivaju jugoslavenski dokumenti, upravo su bili organizirani da bi se dogovorila raspodjela cigle. Kad smo već kod cigle, treba napomenuti i to da je Križanović u svom iskazu istaknuo sljedeće: „Mi smo pred većer završili posao na pruži gdje smo radili i sjeli na vagončice.“ Ovdje se postavlja pitanje o kakvim vagončicama govori Križanović.

HRVATSKI

Čemu oni točno služe? Proizvodi li se nešto u Jasenovcu u tom trenutku? Utovaruje li se nešto u te vagončice? Cigla možda? Ovo su pitanja koja traže odgovore i zato su daljnja istraživanja neophodna. No, najjače Goldsteinovo pitanje je ono istaknuto u naslovu jednog njegovog intervjua: „Ako se u Jasenovcu ubijalo nakon 1945., gdje su onda popisi ubijenih, gdje su zapovjednici?!“ Neobično je

to čuti od čovjeka koji je navodno pročitao naš rad i koji bježi od „upravnika“ Anatolija Avramova kao vrag od tamjana, no još je zanimljivije čuti pitanje „gdje su popisi ubijenih?“. A za koji to logor ih imamo? U najboljem slučaju raspoložemo djelomičnim popisima. Gdje su popisi za logore u Mariboru i Celju? Prema Goldsteinovoj logici, ako ih nema, onda nema ni ubijenih. Dakle, one leševe

u Teznom, Barbarinom rovu i Macelju su teleportirali vanzemaljci. Na kraju krajeva, kakve bismo to popise trebali prezentirati? Onakve u kojima su na tisuće navodnih žrtava upisani kao NN, ljudi bez imena i prezimena i ijednog podatka, a upravo takvima je JUSP Jasenovac „podebljao“ svoj popis. To čak nije ni pseudoznanost. To su najobičnije krivotvorine s predumišljajem.

RAZMONTIRALI SMO GOLDSTEINOVE LAŽI

Oni koji lažne informacije šire u javnom prostoru podučavaju nove naraštaje

Još je veća sramota što Etičko povjerenstvo Filozofskog fakulteta u Zagreb, kojemu smo prijavili Jakovinu, nije našlo ništa sporno u njegovom bezobraznom istupu te se ustvari ogradilo od njegovih javnih nastupa kao da ih se ne tiču

FM: Hoće li se ispraviti podaci o navodno razrušenom Jasenovcu u svibnju 1945. koje demantiraju dokumenti Narodnog odbora kotara Novska (Državni arhiv u Sisku, f. 19, Narodni odbor kotara-NOK Novska, kut. 62). Matković: Riječ je o jednom od dokumenata uz pomoć kojih smo razmontirali Goldsteinove laži. Jedna od riječi koju Goldstein koristi i u naslovu svoje knjige je mitomanija čime nam je htio poručiti da je njegov rad usmjeren na razbijanje svih mitova i mitomanije. Na žalost svi oni, kao i on, koji se ne koriste arhivskim izvorima i dokumentima, a služe pričama partizankama, nastavljaju mitomaniju, pojačavaju tragiku, a umanjuju istinu. U našem odgovoru Goldsteinu precizno smo argumentirali kako to radi Goldstein. Već na str. 72 svoje knjige Goldstein navodi kako su u Jasenovcu „od oko 500 kuća ustaše i Nijemci u povlačenju su zapalili čak 433“ jer eto „očaj i bijes totalnog poraza teško je kontrolirati“. Tko je sve palio i zapalio Jasenovac nije baš tako jednostavno kako navodi Goldstein, no ono što je nama bilo bitno je imati točan i jasan izvor i podatak za ukupan broj

kuća i broj srušenih kuća u Jasenovcu.

Lažni podaci

Ukupan broj kuća u Jasenovcu 1945. iznosio je 494, od čega je potpuno srušeno 80 kuća, a manje oštećeno 130 (Državni arhiv u Sisku, f. 19, Narodni odbor kotara-NOK Novska, kut. 62). Jasenovac je doista bio najrazrušenije naselje u kotaru Novska, ali ukupan broj svih razrušenih, odnosno srušenih i oštećenih kuća iznosio je dakle 210, a ne 433 kako navodi Goldstein pozivajući se na postojeću literaturu. Što je Goldsteinu služilo kao izvor nama je nebitno, niti nas je to zanimalo, ali napomenimo da u našem radu navodimo kako je pri raspodjeli cigle Jasenovac dobio manje cigle od velikog broja naselja koja su bila znatno manje porušena (Državni arhiv u Sisku, f. 19, Narodni odbor kotara Novska (NOK), kut.3, Kotarski građevinski aktiv, zapisnici – Zapisnik od 29.VII.1946.; Jasenovački logori – istraživanja, dalje: Jasenovački logori, 204-205). Da stvar bude smješnjija, Goldsteinov lažni podatak ponovio je u svom tekstu Tvrtko Jakovina kada nam je poručio

da se od srama više nigdje ni bismo smjeli pojaviti. Neobično je to bilo čuti od jednog sveučilišnog profesora koji je lažni podatak objavio nakon što mu je već bio dostupan naš odgovor Goldsteinu s točnim podatkom.

Goldstein je lijen

Čovjek bi pomislio da je dotični profesor kojemu je na srebnom pladnju serviran podatak gdje se dokument nalazi trebao otići u arhiv i provjeriti naše navode, no on je od lijenosti odlučio papagajski ponoviti tu bezočno laž i osramotiti se. Još je veća sramota što Etičko povjerenstvo Filozofskog fakulteta u Zagreb, kojemu smo prijavili Jakovinu, nije našlo ništa sporno u njegovom bezobraznom istupu te se ustvari ogradilo od njegovih javnih nastupa kao da ih se ne tiču. Po svemu sudeći tako razmišlja i Sveučilište u Zagrebu. Kakvi su to znanstvenici kojima je potpuno nebitna činjenica da se čovjek koji javno progovara kao sveučilišni profesor i njihov kolega sramoti zato jer je lijen sjesti i pročitati dokument? Prema tome, ne samo da ne očekujemo da će JUSP ili bilo tko drugi ispraviti lažne podatke, već kako vidimo iz ovog primjera, oni koji lažne informacije šire u javnom prostoru podučavaju nove naraštaje.

Nastavak u idućem broju FeniXa....

HRVATSKI

ISELJAVANJE HRVATA

Više od nezaposlenosti “ubijaju” ih bijedne i sramotne plaće

Političarima su puna usta smanjenja broja nezaposlenosti, ali nije ih sram reći: “Našli smo mu posao za dvije tisuće kuna”

I HDZ i SDP se vole hvaliti kako su u svojim mandatima smanjili nezaposlenost te i dalje rade na smanjenju iseljavanja Hrvata i vraćanju onih koji su otišli iz Hrvatske. Ali, dok oni rade ili tek razmišljaju kako zaustaviti rast broja iseljenih, Hrvati i dalje odlaze. Najčešći izbor im je Njemačka, Austrija i Irska. U Hrvatskoj je još uvijek više od 300.000 nezaposlenih, a po nekoj logici ta bi se brojka trebala smanjivati jer osim svakodnevnog iseljavanja, hrvatska politika tvrdi, smanjuje nezaposlenost.

Ponižavaju radnike dajući im mjesečnu plaću

Zašto se Hrvati iseljavaju a u isto vrijeme u ugostiteljstvu, poljoprivredi i trgovini neki ne mogu pronaći stalne i pouzdane radnike? Tvrde kako je iseljavanje krivo, pa od države traže dopuštenje za uvoz radne snage. Nisu se pritom upitali, ne leži li zapravo problem u njima samima, u njihovom poniženju radnika. Zar očekuju kako će im jedan mladi čovjek cijelog svog života raditi za plaću od dvije tisuće kuna, kako će bez pogovora prihvatiti neplaćene prekovremene sate, neće tražiti svoja prava i pritom biti zahvalan jer su mu dali posao od kojeg tek namiruje putne troškove i možda jedan mjesečni račun za vodu ili struju? Planirati bolju budućnost s takvom plaćom je nemoguće.

Lakše je kriviti trend iseljavanja ljudi nego priznati problem

U predizbornim kampanja je našim političarima lakše vikati kako smanjuju nezaposlenost, nego razmišljati kako će spriječiti sivu ekonomiju jer i tri godine od ulaska Hrvatske u EU nisu uspjeli zaštititi radnika, onako kako to radi, recimo jedna Njemačka. Još su uvijek rijetki oni privatnici u Hrvatskoj koji svojim radnicima isplaćuju uredno punu plaću i plaćaju doprinose. Većina ih uplaćuje minimalac od nekih 3.120,00 bruto, ostatak ako ga uopće ima, isplaćuje “na ruke” odnosno na crno. Hrvatski iseljenici imali su priliku slušati i ovo ljeto o plaćama koje mjesečno iznose od dvije do pet tisuća kuna. Čak i njemačke tvrtke koje svoje poslovnice imaju u Hrvatskoj su se pomamile za hrvatskim trendom pa dok u Njemačkoj svoje radnike plaćaju prema standardu i solidno, u Hrvatskoj recimo jedna trgovina njemačkog vlasnika koja, usput rečeno u Hrvatskoj dobro posluje, isplaćuje svom radniku plaću od 2.200,00 kuna netto.

Problem iseljavanja je u trulosti hrvatske administracije

Kad mladi čovjek odluči otići iz Hrvatske, ne samo što nije mogao pronaći posao, već jer su mu se rugali plaćajući ga za posao kojeg je i prekovremeno odradivao, i dođe u jednu Njemačku i vidi da ga vlasnik te iste trgovine u svojoj državi više cijeni, ne zna na koga bi bio ljut, na Hrvatsku jer je to dopustila ili Nijemca koji je ugrabio svoju hrvatsku priliku. Sve dok trula hrvatska administracija zatvara oči pred sivom ekonomijom i ponižavanjem radnika, Hrvati će odlaziti Nijemcima, a Hrvatska će nažalost sve više propadati.

Podijelite vaše iskustvo rada u inozemstvu s čitateljima **FeniX** Magazina

Pošaljite svoju priču na mail fenix@fenix-magazin.com

fenix@fenix-magazin.com